Nie tylko wiedza z podręcznika.
Mentor–Mentee – doświadczenie, które przechodzi dalej

Studia weterynaryjne to nie tylko wiedza zdobywana podczas wykładów, ćwiczeń i laboratoriów. To również czas intensywnego rozwoju, podejmowania pierwszych ważnych decyzji i szukania odpowiedzi na pytanie: **jaką drogę chcę wybrać jako przyszły lekarz weterynarii?**

Bo zawód lekarza weterynarii może mieć bardzo różne formy. Można pracować w klinikach, w inspekcji weterynaryjnej, w przemyśle spożywczym, w laboratorium, administracji, nauce czy wielu innych obszarach. Student nie zawsze od początku wie, która z tych dróg będzie dla niego właściwa. A zanim podejmie decyzje dotyczące przyszłości zawodowej, musi jeszcze przejść przez wymagające studia.

Właśnie dlatego w ramach projektu **„VetCome Together: Łączymy pokolenia, otwieramy drzwi do przyszłości!”** na Wydziale Medycyny Weterynaryjnej SGGW powstaje program **Mentor–Mentee**.

Jego celem jest stworzenie relacji pomiędzy studentami a absolwentami Wydziału – osobami, które same niedawno były po drugiej stronie i mogą podzielić się nie tylko wiedzą o zawodzie, ale również własnym doświadczeniem z okresu studiów i pierwszych lat pracy.

Od potrzeby do konkretnego rozwiązania

Pomysł na program wynika z rozpoznanych potrzeb studentów. W przeprowadzonej analizie potrzeb **67% studentów wskazało, że wsparcie uczelni w organizacji praktyk znacząco ułatwiłoby im realizację wymagań związanych ze studiami**. Jednocześnie zidentyfikowano brak formalnych mechanizmów pozwalających na włączanie absolwentów w życie uczelni i wykorzystywanie ich doświadczenia do wspierania obecnych studentów.

Mentor–Mentee ma być odpowiedzią na tę potrzebę. Program zakłada stworzenie przestrzeni, w której **absolwent dzieli się doświadczeniem, a student może korzystać z wiedzy osoby, która sama przeszła drogę od studiów do pracy zawodowej**.

Docelowo program obejmie **20 par mentor–mentee, czyli 40 uczestników**.

Trzy płaszczyzny wsparcia

Mentoring został pomyślany szerzej niż tradycyjne doradztwo zawodowe. Ma odpowiadać na trzy różne, ale wzajemnie powiązane potrzeby studenta.

1. „Jak sobie teraz radzę?”

Studia weterynaryjne bywają okresem dużego obciążenia. Student może mieć moment zwątpienia, poczucie przeciążenia czy trudności z odnalezieniem się w wymaganiach studiów. Czasami potrzebuje przede wszystkim **rozmowy z kimś, kto już przez to przeszedł**.

Mentor nie jest psychologiem ani terapeutą i program nie ma zastępować profesjonalnej pomocy psychologicznej. Może jednak dać studentowi coś bardzo ważnego – **kontakt z osobą, która zna realia tych studiów z własnego doświadczenia**, może wysłuchać, podzielić się własną perspektywą i pokazać, że trudniejszy moment nie musi oznaczać, że student nie poradzi sobie z dalszą drogą.

Szczególnie cenna może być rozmowa z absolwentem, który sam niedawno przechodził przez egzaminy, praktyki, pierwsze decyzje zawodowe i niepewność związaną z przyszłością.

2. „Jak mam sobie radzić ze studiami?"

Druga płaszczyzna dotyczy codziennego funkcjonowania studenta jako osoby uczącej się.

Nie chodzi o przekazywanie kolejnej porcji wiedzy z zakresu medycyny weterynaryjnej, ale o **wymianę doświadczeń dotyczących samego procesu studiowania**. Jak organizować naukę? Jak planować czas? Jak przygotowywać się do dużej liczby wymagających zaliczeń? Jak znaleźć własne skuteczne techniki uczenia się? Jak korzystać z doświadczeń innych osób?

Absolwent może podzielić się rozwiązaniami, które sprawdziły się u niego, a student może dzięki temu zobaczyć, że istnieją różne sposoby radzenia sobie z wymaganiami studiów.

To również przestrzeń do rozmowy o tym, **jak rozwijać samodzielność, organizację pracy i umiejętność szukania wsparcia**, kiedy pojawiają się trudności.

3. „Kim chcę być jako lekarz weterynarii?"

Trzecia płaszczyzna dotyczy przyszłości zawodowej.

Dla studenta bardzo trudne może być podjęcie decyzji, **w jakim kierunku chce rozwijać się po studiach**, zwłaszcza że możliwości wykonywania zawodu lekarza weterynarii są bardzo różnorodne.

Mentor może pomóc studentowi spojrzeć na różne ścieżki zawodowe z perspektywy osoby, która już ich doświadczyła. Opowiedzieć o swojej specjalizacji, codziennej pracy, wymaganych kompetencjach i decyzjach, które podejmował na kolejnych etapach kariery.

Nie chodzi o to, aby mentor wybrał studentowi przyszłość. Chodzi o to, aby pomógł mu **lepiej rozpoznać własne zainteresowania, możliwości i oczekiwania**, a następnie świadomie podejmować decyzje.

W tym sensie mentoring staje się również elementem edukacji zawodowej – pomaga zobaczyć, że dyplom lekarza weterynarii nie prowadzi jedną ścieżką, lecz otwiera wiele różnych możliwości.

Program tworzony przez lekarzy weterynarii

Tak szeroko rozumiany program wymaga znajomości specyfiki studiów weterynaryjnych. Dlatego nad jego przygotowaniem pracuje obecnie **zespół lekarzy weterynarii – nauczycieli akademickich Wydziału Medycyny Weterynaryjnej SGGW**.

To osoby, które znają realia kształcenia przyszłych lekarzy weterynarii, wymagania programu studiów oraz wyzwania, z którymi studenci spotykają się podczas kształcenia i wchodzenia na rynek pracy.

Dzięki temu Mentor–Mentee jest projektowany z myślą o rzeczywistych potrzebach studentów WMW SGGW. Ważnym elementem programu jest **analiza potrzeb, przygotowanie profili mentorów i mentee oraz opracowanie zasad ich wzajemnego dopasowania**.

Nie chodzi więc o przypadkowe połączenie dwóch osób. Para ma być tworzona z uwzględnieniem **specjalizacji, doświadczenia i oczekiwań** obu stron.

Mentor to nie kolejny wykładowca

Istotą programu nie jest przekazywanie kolejnej porcji wiedzy akademickiej. Mentor ma być przede wszystkim osobą, która może pokazać studentowi **praktyczną stronę zawodu i własną drogę przejścia od studiów do pracy zawodowej**.

To właśnie od absolwenta student może dowiedzieć się, jak wygląda praca w określonym obszarze weterynarii, z jakimi wyzwaniami można się spotkać, jakie kompetencje są przydatne na początku kariery i jakie decyzje mogą mieć znaczenie dla dalszej ścieżki zawodowej.

Dlatego mentoring może być szczególnie wartościowy wtedy, gdy student zaczyna zastanawiać się nie tylko nad tym, **czego musi nauczyć się na studiach, ale także gdzie i w jaki sposób chce wykorzystać zdobytą wiedzę**.

Najpierw poznanie potrzeb, później dopasowanie

Program został zaplanowany jako proces, a nie pojedyncze spotkanie. Pierwszym etapem jest rozpoznanie potrzeb i oczekiwań uczestników. Przygotowywane są również profile dopasowania mentorów i mentee.

W przypadku mentorów ważne będzie doświadczenie, natomiast w przypadku studentów – ich potrzeby i oczekiwania wobec współpracy. Następnie uczestnicy będą dobierani w pary z uwzględnieniem **specjalizacji, doświadczenia oraz oczekiwań**.

Przewidziano również **spotkania wprowadzające**, które mogą odbywać się stacjonarnie lub online. Mają one pomóc obu stronom rozpocząć współpracę i określić jej kierunek.

Relacja, a nie jednorazowa rozmowa

Jednym z założeń programu jest **minimum trzy spotkania mentora ze studentem**. To ważny element, ponieważ prawdziwa relacja mentoringowa potrzebuje czasu.

Pierwsze spotkanie może służyć przede wszystkim poznaniu się i określeniu potrzeb. Kolejne mogą pozwolić na powrót do wcześniejszych tematów, omówienie nowych doświadczeń czy wspólne zastanowienie się nad kolejnymi krokami.

Program przewiduje również monitorowanie współpracy – między innymi poprzez **ankiety satysfakcji, analizę aktywności na platformie oraz liczbę odbytych spotkań**. W przypadku pojawiających się problemów uczestnicy będą mogli otrzymać wsparcie organizacyjne, techniczne i merytoryczne.

Od mentoringu do praktyki

Mentoring może również prowadzić do zdobywania realnego doświadczenia zawodowego.

Jeżeli student i mentor uznają, że ich współpraca może zostać rozwinięta poprzez praktykę, relacja może przejść od rozmowy o zawodzie do **rzeczywistego doświadczenia w środowisku pracy**.

To szczególnie ważne w przypadku studentów, którzy dopiero próbują rozpoznać, jaki obszar weterynarii najbardziej im odpowiada.

Korzyść dla całej społeczności

Mentoring nie jest relacją, w której korzyść odnosi wyłącznie student. **Dobrze zaprojektowany system wsparcia może przynieść wartość wszystkim osobom zaangażowanym w proces kształcenia.**

Najważniejszym beneficjentem jest oczywiście **student** – osoba, która może otrzymać wsparcie w trudniejszym momencie, lepiej organizować swoją naukę, łatwiej odnaleźć się w wymaganiach studiów i bardziej świadomie planować swoją przyszłość zawodową. Jeżeli student lepiej radzi sobie z trudnościami i wie, gdzie szukać pomocy, zyskuje nie tylko on sam, ale również całe jego otoczenie edukacyjne.

Korzyść może odczuć także **nauczyciel akademicki**. Mentor nie zastępuje nauczyciela ani profesjonalnego wsparcia specjalistycznego, ale może przejąć część obszaru związanego z doświadczeniem studenckim, organizacją nauki czy rozmową o pierwszych wyborach zawodowych. Student, który ma dodatkową osobę, z którą może omówić swoje wątpliwości i doświadczenia, może lepiej funkcjonować w procesie kształcenia. To z kolei może ułatwiać nauczycielowi realizację jego podstawowej roli dydaktycznej.

Korzyść odnosi również **sam mentor**. Dla absolwenta możliwość wsparcia osoby, która znajduje się na początku podobnej drogi, może być źródłem poczucia sprawczości i satysfakcji. Jeszcze niedawno sam

był studentem, a dziś może wykorzystać własne doświadczenia, aby pomóc komuś, kto dopiero zaczyna. To szczególny rodzaj zmiany perspektywy: **z osoby korzystającej ze wsparcia staje się osobą, która może wspierać innych**.

W ten sposób mentoring tworzy relację, w której doświadczenie nie zatrzymuje się na jednej osobie. Przechodzi dalej – od absolwenta do studenta, a w przyszłości być może od dzisiejszego mentee do kolejnego mentora.

Absolwent wraca do swojej Alma Mater

Mentor–Mentee ma jeszcze jeden ważny wymiar. Program pozwala spojrzeć na relację absolwenta z uczelnią inaczej niż tylko przez pryzmat ukończenia studiów.

Absolwent może wrócić do swojej Alma Mater jako osoba, która **dzieli się doświadczeniem z kolejnym pokoleniem studentów**. Może stać się mentorem, a w odpowiednich przypadkach również praktykodawcą.

Student natomiast zyskuje kontakt z osobą, która kilka lub kilkanaście lat wcześniej sama znajdowała się w podobnym miejscu.

W ten sposób tworzy się swoisty łańcuch:

student → absolwent → mentor → praktykodawca → kolejny student.

To właśnie jest idea **„Bridge of Generations”** – mostu pomiędzy kolejnymi pokoleniami społeczności Wydziału.

Technologia ma wspierać relację, nie ją zastępować

Program Mentor–Mentee będzie powiązany z rozwijaną w projekcie aplikacją **„Internships – The Bridge of Generations”**. Narzędzie ma ułatwiać dostęp do informacji o mentorach, wyszukiwanie osób odpowiadających określonym potrzebom oraz organizację kontaktu.

Jednak sama technologia nie jest celem projektu. Ma przede wszystkim **ułatwić znalezienie właściwej osoby i stworzenie warunków do nawiązania relacji**.

Bo najważniejszym elementem mentoringu pozostaje człowiek – jego doświadczenie, czas, gotowość do rozmowy i chęć przekazania wiedzy dalej.

Doświadczenie, które zostaje na Wydziale

Mentor–Mentee ma więc łączyć trzy perspektywy: **wsparcie studenta w trudniejszych momentach, lepsze radzenie sobie z procesem uczenia się oraz świadome budowanie własnej przyszłości zawodowej**.

Student może otrzymać nie gotową receptę na życie, ale możliwość rozmowy z kimś, kto już przeszedł część tej drogi. Absolwent natomiast otrzymuje możliwość dalszego uczestniczenia w życiu swojej uczelni i przekazywania doświadczeń kolejnemu pokoleniu.

Dla Wydziału oznacza to coś jeszcze: **budowanie społeczności, która nie kończy swojej relacji z uczelnią w dniu odebrania dyplomu**.

Właśnie dlatego Mentor–Mentee jest jednym z elementów szerszej idei projektu **„VetCome Together: Łączymy pokolenia, otwieramy drzwi do przyszłości!”**. Chodzi nie tylko o to, aby pomóc studentowi znaleźć odpowiedź na pytanie „co dalej?”, ale również o to, aby w ważnych momentach jego drogi miał obok siebie osobę, która może powiedzieć:

„Też przez to przechodziłem. Porozmawiajmy.”

A doświadczenie ma największą wartość wtedy, kiedy można przekazać je dalej.

Agnieszka Jackowska-Tracz

Koordynator Projektu